

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๐๐๑๑

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๔ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง การสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนและวินิจฉัยว่าร่ำรวยผิดปกติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้หารือปัญหาข้อกฎหมายต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนและวินิจฉัยว่าร่ำรวยผิดปกติ ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือดังกล่าว และมีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่ตราขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หากบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวกำหนดหน้าที่และอำนาจหรือวิธีการใดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว การดำเนินการใด ๆ จึงต้องเป็นไปตามบทบัญญัตินั้น โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามกระบวนการหรือขั้นตอนปกติที่มีกฎหมายอื่นกำหนดไว้ เว้นแต่ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น โดยกรณีนี้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนและวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกตินั้น มาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดกระบวนการไว้เป็น ๒ ประการ กล่าวคือ ประการที่หนึ่ง การดำเนินคดีเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติตกเป็นของแผ่นดินตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง และประการที่สอง การดำเนินการให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง โดยกรณีของเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไป ซึ่งมาตรา ๑๒๒ วรรคสาม กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุปไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่วินิจฉัยเพื่อสั่งลงโทษไล่ออกภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยให้ถือว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ และกรณีของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งมาตรา ๑๒๒ วรรคห้า กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งคำวินิจฉัย พร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุปไปยังผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ โดยมาตรา ๑๒๒ วรรคหก กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งมีอำนาจสั่งไล่ออกหรือดำเนินการถอดถอนได้โดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรี หรือความเห็นชอบจากองค์การบริหารงานบุคคล ด้วยเหตุนี้ การดำเนินการของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งในการสั่งลงโทษหรือสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งกรณีร่ำรวยผิดปกติ จึงเป็นการใช้อำนาจที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งจึงต้องดำเนินการสั่งให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งโดยไม่ต้องพิจารณาตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในกฎหมายอื่นอีก ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสรีที่ ๓๑๕/๒๕๖๓

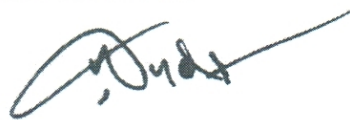
๒. กรณี...

๒. กรณีตามข้อหาข้อนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แจ้งคำวินิจฉัยว่า นาย จ. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ช. ร่ำรวยผิดปกติ พร้อมทั้งส่งข้อเท็จจริงโดยสรุปไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการให้นาย จ. พ้นจากตำแหน่งต่อไป แม้ไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งไว้โดยเฉพาะ แต่เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับมาตรา ๗๗ วรรคสาม และมาตรา ๗๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานผลการสอบสวนว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวจงใจทอดทิ้งหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามการตามอำนาจหน้าที่อันจะเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือฝ่าฝืนคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด ตลอดจนมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีอำนาจยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ กรณีจึงเห็นได้ว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีอำนาจกำกับดูแลในระดับสูงสุดเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงเป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการให้เป็นไปตามบทบังคับของมาตรา ๑๒๒ วรรคห้าและวรรคหก แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงมีหน้าที่และอำนาจสั่งให้นาย จ. พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ช. กรณีร่ำรวยผิดปกติ ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เกี่ยวกับการสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนและวินิจฉัยว่า ร่ำรวยผิดปกติ ตามมาตรา ๑๒๒ วรรคห้าและวรรคหก แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นประโยชน์ในการดำเนินการของผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงแจ้งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวมาเพื่อประกอบการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จงเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sarabun@dla.go.th
ผู้ประสานงาน กรกฎ นิตยโชติ